

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO
ROZVOJA A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
SEMEROVO**

**NA ROKY
2024 – 2030**

Názov	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Semerovo na roky 2024 – 2030
Územné vymedzenie	Obec Semerovo, okres Nové Zámky, Nitriansky kraj
ÚPN-O schválený	áno
Dátum schválenia	
Dátum platnosti	do 31. 12. 2030
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.semerovo.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant + koordinátor
Obdobie spracovania	04/2024 – 05/2024
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

www.eko-plan.sk

plány a projekty pre obce a mestá

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Základné východiská tvorby programového dokumentu.....	5
1.2 Proces a metodika tvorby programového dokumentu.....	9
2. Analytická časť.....	13
2.1 Zhodnotenie implementácie doterajšej stratégie a realizovaných projektov.....	13
2.2 Analýza vnútorného prostredia	15
2.2.1 Základná charakteristika obce	
2.2.2 História obce	
2.2.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.2.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.2.5 Hospodárska základňa	
2.2.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport	
2.2.7 Občianska vybavenosť	
2.2.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.2.9 Bývanie a bytový fond	
2.2.10 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.2.11 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.2.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.2.13 Analýza silných stránok, slabých stránok územia	
2.3 Analýza vonkajšieho prostredia.....	33
2.3.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.3.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.4 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja.....	35
2.5 SWOT analýza.....	35
2.6 Analýza problémov, možných rizík, výziev.....	38
2.7 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk.....	40
3. Strategická časť	41
3.1 Strategická vízia.....	41
3.2 Štruktúra priorít a opis stratégie.....	41
3.3 Prehľad cieľov stratégie a ich hierarchie	43
4. Programová časť	45
4.1 Návrh opatrení a aktivít.....	45
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A.....	49
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B.....	57
4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C.....	63
5. Realizačná časť	69
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie implementácie	69

5.2 Časový harmonogram implementácie.....	70
5.3 Systém monitorovania a hodnotenia naplňania programového dokumentu.....	70
5.4 Riziká implementácie a ich prevencia.....	73
5.5 Komunikačná stratégia.....	73
6. Finančná časť	75
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie.....	75
6.2 Finančný plán.....	77
7. Záver	81
8. Prílohy	82
8.1 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.....	82
8.2 Zoznam použitých skratiek.....	83

1. Úvod

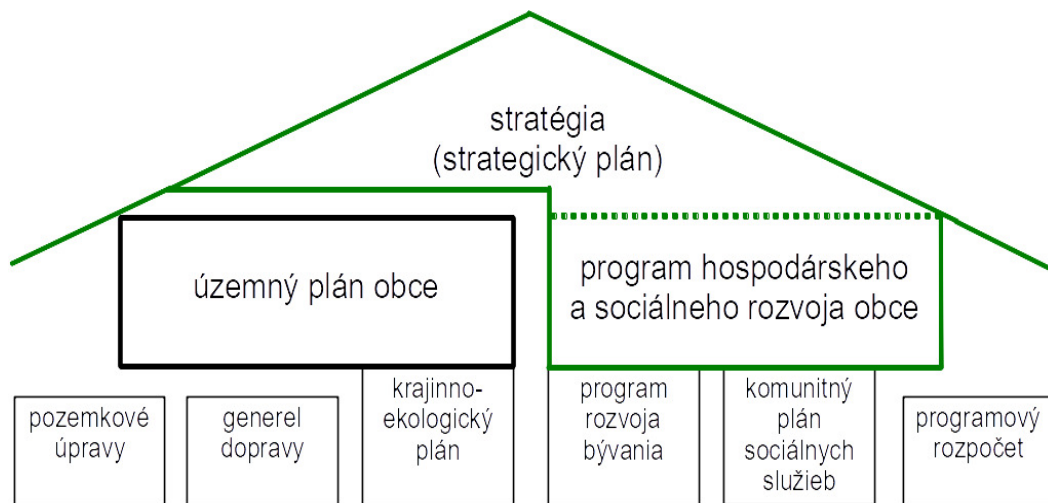
1.1 Základné východiská tvorby programového dokumentu

Inštitucionálne a legislatívne východiská tvorby programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHRSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickú časť programu rozvoja obce Semerovo sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia do roku 2027, s predĺženým návrhovým horizontom do roku 2030.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Programový dokument a jeho implementácia je výsledkom spolupráce najvýznamnejších miestnych aktérov s externými expertmi. Zo strany samosprávneho orgánu je ním obecné zastupiteľstvo s jeho poradnými orgánmi - odbornými komisiami, ako aj starosta a odborní pracovníci obecného úradu. Zo strany súkromného sektora sú relevantnými partnermi miestne podnikateľské subjekty. Potenciálnym partnerom je verejnosť a miestne neziskové organizácie, občianske združenia. Podrobnejšie informácie o organizačnom a inštitucionálnom zabezpečení implementácie sú v kap. 5.1.

Dôvod potreby spracovania programového dokumentu pre obec

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Semerovo vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Vypracovaním programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Definícia územia pre spracovanie programového dokumentu

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa spracúva pre Obec Semerovo, ktorá leží v Nitrianskom kraji, v okrese Nové Zámky. Administratívne územie obce je definované katastrálnym územím Semerovo.

Územie obce Semerovo

Zdroj: ZBGIS

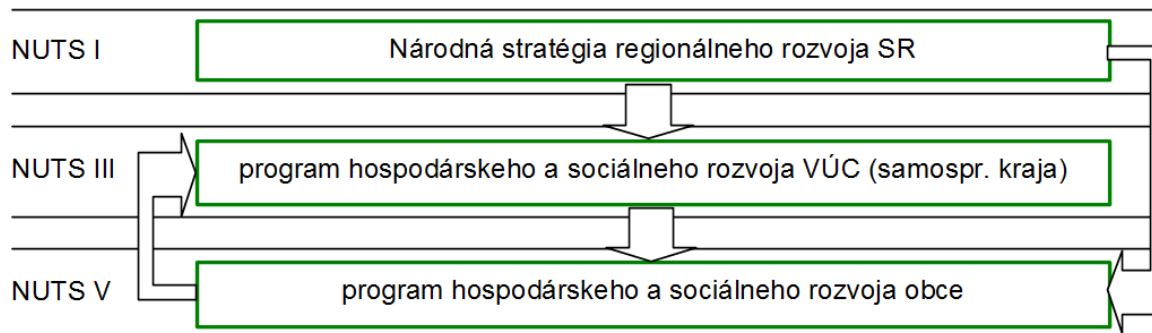
Väzby na nadradené programové a strategické dokumenty

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Semerovo sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030. Na úrovni samosprávneho kraja sú spracované aj viaceré odvetvové stratégie.

V oblasti územného rozvoja je relevantným strategickým dokumentom Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1. V súčasnosti sa obstaráva nový územný plán regiónu.

Strategický dokument miestnej úrovne by ďalej mal nadväzovať na stratégie a koncepcie celoštátnej úrovne, rámcové dokumenty pre čerpanie fondov EÚ, ako aj stratégie EÚ a medzinárodné dohody (napr. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj). Stručný prehľad relevantných koncepčných dokumentov je uvedený v kap. 8.1.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Proces a metodika tvorby programového dokumentu

Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spoluprotcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôsobovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s novou metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja. Metodiku koncipoval Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu v roku 2020. Taktiež je v súlade s predchádzajúcou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC z roku 2015. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.1).

Proces tvorby programového dokumentu

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria tri hlavné etapy:

- analýzy

- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Pred začatím prác na samotnom programovom dokumente by sa mali uskutočniť úvodné činnosti:

- identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác
- prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie

Následne sa realizovala etapa spracovania analýz a z týchto analýz vychádzajúcich syntéz. Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom v rámci spracovania analýz bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov. Možno ju rozdeliť do dvoch čiastkových etáp, resp. fáz:

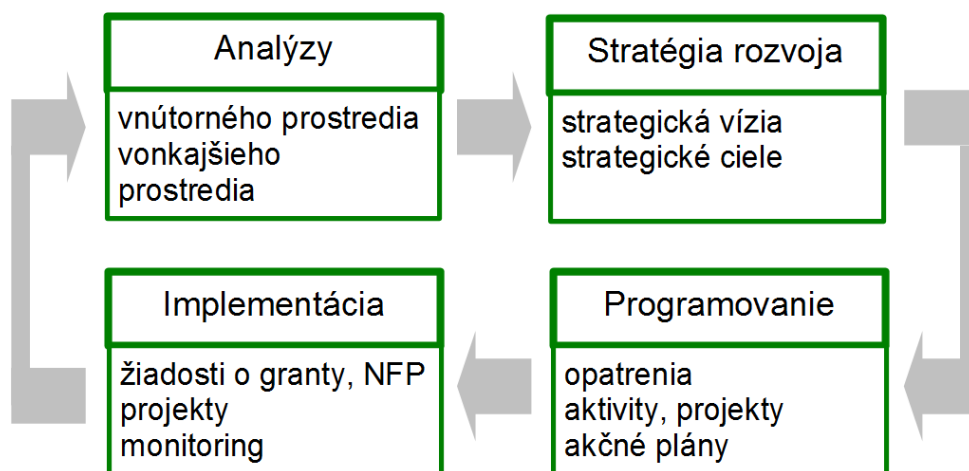
- stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR
- návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov

V etape operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“. Súčasťou tejto etapy je aj nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania programového dokumentu. Samotný proces spracovania PHRSR ukončuje jeho prerokovanie a schvaľovanie.

Harmonogram spracovania PHRSR

Termín (2024)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

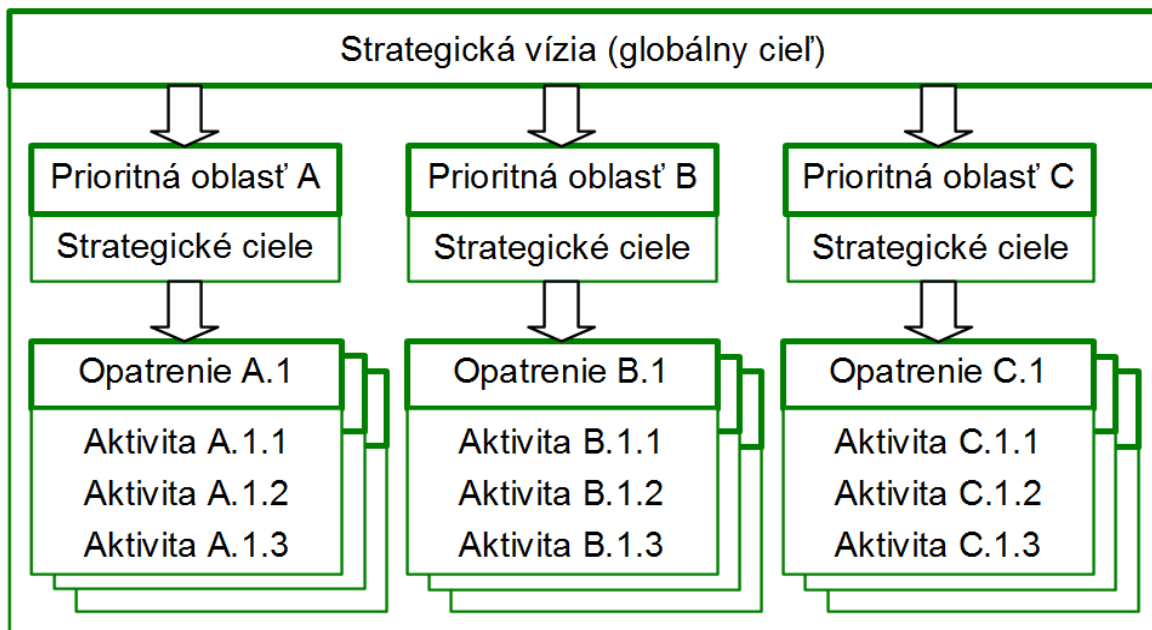
Postup spracovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobejšie ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy boli identifikované kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.1 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii obce.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR	www.enviroportal.sk

2.1 Zhodnotenie implementácie doterajšej stratégie a realizovaných projektov

Obec pristupuje koncepčne k usmerňovaniu svojho rozvoja na základe územného plánu obce a programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Doterajší program rozvoja bol vypracovaný a schválený v roku 2016 a jeho návrhové obdobie skončilo v roku 2022.

Z hodnotenia plnenia doterajšieho programu rozvoja obce vyplynulo, že rozvojová stratégia obce je v zásade naďalej aktuálna. V uplynulom období boli čiastočne alebo úplne realizované viaceré kľúčové projekty / aktivity, navrhované v doterajšom programe rozvoja.

Ex-post hodnotenie doterajšieho programu rozvoja – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Č.	Názov podopatrenia / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ splnenia	Náklady v EUR	Zdroje
1.1.1	Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov			čiastočne		
1.1.2	Zefektívnenie využívania energie na vykurovanie verejných budov			čiastočne		
2.1.1	Rozšírenie vzdelávacích aktivít v rámci základnej školy (výstavba špecializovaných učební)			čiastočne		
2.3.1	Investície pre rozvoj športu (Vybudovanie multifunkčného ihriska)			úplne		
3.1.1	Podpora výstavby bytových domov, ako aj individuálnej výstavby bytov (Investície do vytvorenia podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu)			čiastočne		
3.3.2	Investície do zelenej infraštruktúry v intraviláne obce			čiastočne		
4.1.1	Kvalitná dopravná dostupnosť (Rekonštrukcia a dostavba miestnych komunikácií)			čiastočne		
4.1.2	Podpora nemotorovej dopravy v obci Semerovo (Rekonštrukcia a dostavba chodníkov pre peších)			čiastočne		

Okrem toho sa realizovali viaceré investičné projekty, ktoré v doterajšom programe rozvoja neboli zahrnuté (napr. rozšírenie verejného osvetlenia, kamerového systému, zriadenie urnového hája, investície do športového areálu, detského ihriska, rekonštrukcia hasičskej zbrojnice).

Do nového programu rozvoja bolo z predchádzajúceho dokumentu prevzatých viacero navrhovaných aktivít a projektov, pričom boli modifikované podľa aktuálnej situácie. Výsledný dokument bol z obsahového a procesného hľadiska obstarania prispôbený požiadavkám novej metodiky.

2.2 Analýza vnútorného prostredia

2.2.1 Základná charakteristika obce

Obec Semerovo leží v Podunajskej nížine na západnom okraji Hronskej pahorkatiny. Západná časť chotára je na vyšších terasách pokrytých piesčitými sprašami a naviatymi pieskami, východná na pahorkatine z treťohorných uloženín. Okrem dubových a agátových lesíkov na strmších úbočiach pahorkatiny je územie odlesnené. Nadmorská výška katastrálneho územia je od 126 m n.m. do 228 m n.m., stred obce je vo výške 150 m n.m.

Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Nové Zámky a Nitrianskeho kraja. Obec je situovaná v centrálnej časti okresu. Najbližšími väčšími sídlami sú Dvory nad Žitavou (10 km, 5000 obyv.), okresné mesto Nové Zámky (20 km, 37791 obyv.). Krajské mesto Nitra je vzdialené 55 km.

Celková výmera katastrálneho územia je 2341 ha. Pri počte obyvateľov obce 1320 dosahuje hustota osídlenia 56,4 obyvateľov na km², čo je výrazne pod celoštátnym priemerom (110 obyv./ km²). Katastrálne územie obce Semerovo susedí s katastrálnymi územiami 7 obcí: Čechy, Veľké Lovce, Kolta, Jasová, Dubník, Dvory nad Žitavou, Branovo. V katastrálnom území obce Semerovo sa okrem hlavnej sídelnej jednotky nachádza osada Červený majer.

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov ornou pôdou. Miestami ju vyznačuje líniová zeleň. Na severe tvorí hranicu na kratšom úseku cesta III/1504. Katastrálne územie obce Semerovo siaha až do blízkosti zastavaných území obcí Branovo, Čechy a Jasová.

2.2.2 História obce a pamiatky

Historický vývoj

Prvá písomná zmienka o obci Semerovo sa datuje do roku 1210, kedy sa nazývala Scemera. V roku 1210 patrila tunajším zemanom, v 15. storočí časť Csúzyovcom, od 16. storočia viacerým zemianskym rodinám. V 16. storočí obec spustošili Turci, dosídlili ju poddaní z Myjavy. V roku 1704 ju vypálili cisárske vojská po bitke s kurucmi na Pirte (v chotári). V roku 1552 mala 7 domov, v roku 1715 40 domácností, v roku 1720 vinice, v roku 1787 80 domov a 585 obyvateľov, v roku 1828 119 domov a 740 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom a tkáčstvom. Za I. ČSR pracovali obyvatelia ako poľnohospodárski robotníci (5 veľkostatkov). V rokoch 1924, 1929 a 1936 tu boli štrajky. V roku 1932 tu začala pracovať tehelňa. V rokoch 1938 - 1945 bola obec pripojená k Maďarsku. V roku 1949 bol založený ŠM, v roku 1950 JRD. Neskôr bol v obci hydinársky podnik.

O zaniknutej osade Sárcovej je prvá písomná zmienka zo 16. storočia. Patrila ostrihomskému arcibiskupstvu.

Kultúrno-historické pamiatky

Katastrálne územie obce Semerovo ani jeho časti neboli vyhlásené za pamiatkovo chránené územie. Na území obce Semerovo sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF).

Nachádzajú sa tu však architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami:

- kostol Nanebovzatia Panny Márie, klasicistický, rímskokatolícky z roku 1787, postavený na starších základoch, rozšírený v roku 1812 a upravený v roku 1955 – jednoloďový priestor so segmentovo uzavretým presbytériom, ktoré je zaklenuté českou plackou; loď má rovný strop
- pamätník padlým v II. svetovej vojne – v parku
- drevené stĺpové náhrobníky na cintoríne
- stavby ľudových domov z pôvodnej hromadnej cestnej zástavby (napr. domy č. 392, 393, 934 z konca 19. stor. - s dvojsovou uličnou fasádou, dom č. 338, 339, 340, dom č. 544, dom č. 549 – stará krčma)

Z predhistorického obdobia sú doložené sídliskové nálezy z doby hallštatskej, laténskej a rímskej, staromaďarské pohrebisko.

2.2.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia miestna populácia početne stagnovala, od začiatku 20. storočia tento vývoj vystriedal populačný rast trvajúci až do 60. rokov 20. storočia. Najvýraznejší nárast bol zaznamenaný medzi rokmi 1921 – 1930 a 1940 – 1948. Historické maximum bolo dosiahnuté v roku 1961, kedy mala obec až 1754 obyvateľov. Od tohto obdobia miestna populácia najskôr stagnuje a neskôr veľmi výrazne klesá, pričom k najväčšiemu poklesu o 426 obyvateľov došlo v období 1970 – 1991. Tento vývoj bol spôsobený sťahovaním obyvateľov do miest (urbanizáciou) za podpory masívnej bytovej výstavby a tiež preferovaním rozvoja strediskových obcí. Neskôr sa počet obyvateľov stabilizoval na úrovni v rozmedzí 1300 - 1400 obyvateľov. V poslednej dekáde sa však znovu obnovil pokles počtu obyvateľov.

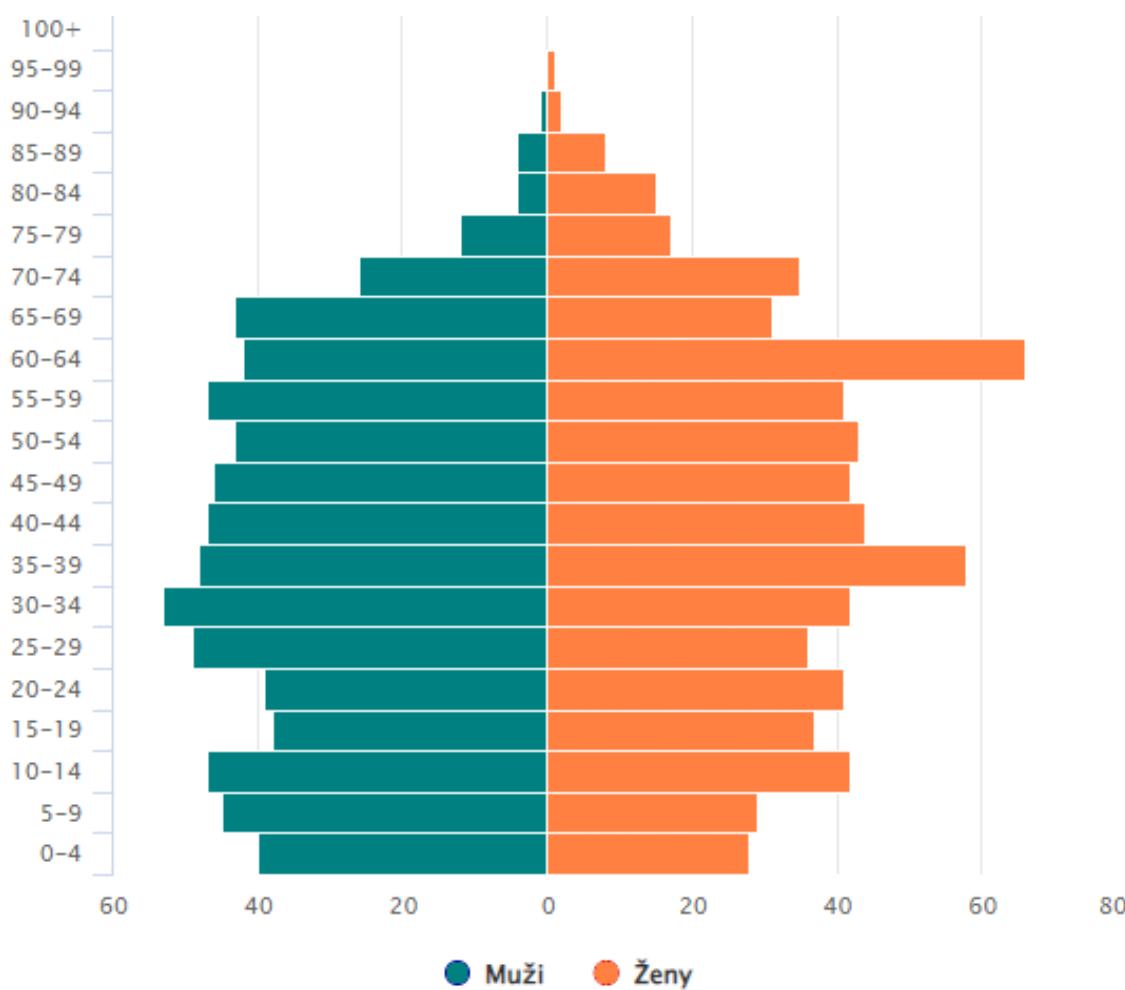
Populačný rast z posledných rokov generujú migračné pohyby. K rastu počtu obyvateľov v posledných rokoch dochádza najmä vďaka migračným prírastkom. Migračná bilancia obce bola v sledovanom 10-ročnom období rokov 2013 – 2022 mierne pozitívna – 270 : 245 obyvateľov v prospech prisťahovaných. Obec by mohla v budúcnosti aj naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najsilnejší v bezprostrednej blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie. Migračný prírastok však nedokázal úplne kompenzovať prirodzený úbytok. V sledovanom období došlo k výraznému prirodzenému úbytku (v pomere 142 narodených : 206 zomretých). Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2021 dosahoval hodnotu 116 a oproti roku 2011 sa znížil z úrovne 144. Podľa všeobecnej interpretácie hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o mierne progresívny typ populácie, avšak s negatívnym výhľadom.

Podiel obyvateľov v produktívnom veku bol v roku 2021 pomerne vysoký – až 67,7%. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj je v súčasnosti vysoký. Finančný kapitál generácie v produktívnom veku je hlavným zdrojom očakávaných investícií do individuálnej výstavby.

Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou však bude závisieť od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce v celom regióne, ponuky služieb v obci a kvality technickej infraštruktúry.

Veková pyramída so znázornením zastúpenia vekových skupín

Zdroj: www.sodbtn.sk/obce

Vývoj počtu obyvateľstva

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	929
1880	896
1890	922
1900	1041
1910	1127
1921	1284
1930	1590
1940	1550
1948	1730
1961	1754
1970	1716
1980	1501
1991	1290
2001	1308
2011	1452
2021	1332

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, SODB

Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2013	19	22	17	19	1433
2014	21	20	25	29	1430
2015	12	14	10	27	1411
2016	12	21	27	29	1400
2017	16	21	26	38	1383
2018	14	18	36	28	1387
2019	14	30	32	24	1379
2020	13	20	15	26	1361
2021	9	23	25	21	1322
2022	12	17	32	29	1320
Spolu	142	206	245	270	

Zdroj: ŠÚ SR

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Rok	2011	2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1452	1332
z toho muži	699	674
z toho ženy	753	658
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	258	231
Počet obyvateľov v produktívnom veku	1015	902
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	179	199

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Skladba obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	slovenská	maďarská	iná	nezistená
	1222	39	26	45

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2021 tvoria 94,9% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). Podľa Atlasu rómskych komunit 2013 tvorili etnickí Rómovia 7,5% z celkového počtu obyvateľov obce. V aktualizácii atlasu z roku 2019 sa obec Semerovo neuvádza. V SODB 2021 sa však k rómskej národnosti sa prihlásilo len 5 obyvateľov.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	843	15	41	385	48

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva homogénna. 63,3% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené. Miera religiozity dosahuje podpriemerné hodnoty - bez vyznania bolo 28,9% obyvateľov.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiahnuté vzdelanie	
Základné	372
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	385
Úplné stredné (s maturitou)	239
Vyššie odborné	45
Vysokoškolské	102
Bez vzdelania	152
Nezistené	37

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je v porovnaní s inými vidieckymi obcami podpriemerná. Značný podiel obyvateľov je bez ukončeného vzdelania (11,41%). Za uplynulých 10 rokov však vzdelanostná úroveň obyvateľstva zaznamenala zlepšenie.

2.2.4 Trh práce a sociálna situácia

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti podpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Podiel pracujúcich (okrem dôchodcov) predstavuje 37,1%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. Po roku 1990 sa zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo) je v súčasnosti nízky.

V obci je v súčasnosti vytvorených do 100 pracovných miest. Z obce Semerovo odchádza za prácou a štúdiom do okolitých sídiel 336 obyvateľov, do obce naopak dochádza 35 osôb. Cieľovými miestami dochádzky za prácou sú najmä Nové Zámky. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Ekonomická aktivita obyvateľov

pracujúci (okrem dôchodcov)	494
pracujúci dôchodcovia	49
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	10
nezamestnaní	55
študenti stredných a vysokých škôl	55
osoby v domácnosti	133
dôchodcovia	249
príjemcovia kapitál. príjmov	8
iná a nezistená	35
deti do 16 rokov	244

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

2.2.5 Hospodárska základňa

V danom území je zastúpená predovšetkým poľnohospodárska výroba. Územie patrí do lucernovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (93,6 %), ako aj na celkovej výmere katastrálneho územia. Orná pôda má výmeru 1953 ha, t.j. 83,4 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

V obci sú tri hospodárske dvory poľnohospodárskych podnikov. Na južnom okraji obce je areál spoločnosti AGROSPOL Semerovo - družstvo (bývalé PD). Rozsiahly hospodársky dvor je členený na mechanizačné stredisko a maštale (v časti odvrátenej od obce). Na severozápadnom okraji obce je areál spoločnosti RAB spol. s r.o. (predtým ŠM, neskôr Hydina Cífer a.s.). Sú v súčasnosti bez živočíšnej výroby. Menší nevyužívaný areál je na severovýchodnom okraji obce – predtým slúžil ako ovčín, neskôr pre autodopravu. Na poľnohospodárskej pôde okrem uvedených miestnych podnikov hospodária viaceré ďalšie subjekty (PD Jasová, PD Kolta, Združenie agropodnikateľov Dvory nad Žitavou).

Areál bývalej tehelne sa nachádza pri ceste I/75. V rokoch 1944-1994 patrila tehelňa k najvýznamnejším miestnym podnikom. V súčasnosti je areál asanovaný, nachádza sa tu environmentálna záťaž.

2.2.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport

Katastrálne územie so širším okolím nepatrí podľa Regionalizácie cestovného ruchu SR medzi významné rekreačné oblasti. Materiálna základňa pre rekreáciu a cestovný ruch v obci nie je vybudovaná. Nie sú tu žiadne rekreačné ani ubytovacie zariadenia, ani vyznačené cyklistické trasy, pešie turistické trasy. Potenciál rozvoja rekreácie predstavuje agroturistika (osobitne vo väzbe na vinohradnícke tradície), cykloturistika, športový rybolov (vodná nádrž sa využíva ako rybník), poznávací cestovný ruch (viazaný napr. na miestne remeselné tradície – tehliarstvo, košíkárstvo, tkáčstvo, výroba úľov).

Pre športové aktivity obyvateľov obce slúži športový areál s futbalovým ihriskom, viacúčelovým ihriskom. Využíva ho FC Semerovo. V blízkosti (pri artézskej studni) je detské ihrisko.

2.2.7 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť je vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Väčšina zariadení občianskej vybavenosti je situovaná v centrálnej časti obce; na okrajoch obce je len cintorín s kostolom, areál základnej školy.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentujú vzdelávacie zariadenia základnej školy (plnotriednej pre 1.-9. ročník), materskej školy (dvojtriednej). Základnú školu navštevujú aj žiaci z obce Čechy. Škola je vybavená telocvičnou, školskou jedálňou, športoviskami.

V centrálnej časti obce je areál kultúrneho domu s obecným úradom. Kapacita viacúčelovej sály kultúrneho domu je 150 stoličiek. Neďaleko sa nachádzajú pošta a zdravotné stredisko - s ambulanciami všeobecného lekára, pediatra a lekárnou. Kostol je na cintoríne. Nový cintorín má dostatočné kapacity pre pochovávanie, je vybavený aj domom smútku. Oproti je starý cintorín a v obci je aj židovský cintorín.

Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti je tu predajňa potravín a rozličného tovaru (COOP Jednota), pohostinské zariadenia (Snack bar Tijana, Black Diamond bar). Výrobné služby reprezentujú predajne stavebnín a kamenárstvo. Služby pre obyvateľstvo sú zastúpené viacerými drobnými prevádzkami (predajňa farby-laky a drogérie, second hand, kvetinarstvo, kominárske a pohrebnícke služby), živnostníkmi prevažne stavebných špecializácií.

V budúcnosti, v dôsledku prisťahovania nových obyvateľov, sa predpokladá postupné rozšírenie trhového priestoru pre ďalšie služby a obchodné prevádzky. Ako istý limit ich rozvoja sa však javí rastúca ochota obyvateľov cestovať za prácou a nákupmi mimo miesta bydliska a vznik veľkých nákupných centier v okolitých mestách.

2.2.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Obec v spolupráci s miestnymi spoločenskými organizáciami zabezpečuje viaceré kultúrno-spoločenské akcie – väčšina z nich má viacročnú tradíciu: fašiangové slávnosti, oslavy k výročiu oslobodenia, stavenie mája, oslavy Dňa matiek. Ku kultúrnemu životu v obci prispievajú miestne subjekty – Súbor Semerovčan (spevácky a tanečný súbor), Divadlo Úsmev (ochotnícky divadelný súbor).

Okrem toho sa v kultúrnom dome konajú aj ďalšie komerčné podujatia, oslavy jubileí a svadieb občanov. Z miestnych spolkov a organizácií najväčší počet členov majú Miestna organizácia Matice Slovenskej, Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, Jednota dôchodcov, Dobrovoľný hasičský zbor.

2.2.9 Bývanie a bytový fond

Bývanie je hlavnou funkciou v danom území. Bytový fond tvorí z väčšej časti tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Bytové domy sú sústredené v centrálnej časti obce a za ZŠ. Podľa údajov SODB 2021 bolo v obci 514 bytov, z toho 397 obývaných, 479 domov, z toho 452 rodinných domov, 7 bytových domov.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 obývaný byt na trvalý pobyt) dosahuje podľa SODB 2021 hodnotu až 3,36 a výrazne prevyšuje priemer SR a priemer za okres Nové Zámky. Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 22,76% (126 bytov podľa SODB 2021) z celkového počtu bytov je mierne nad okresným priemerom (18,19%). Využíva sa najmä na rekreačné účely a nepredstavuje preto významnejšiu rezervu znovuvyužitia pre obytnú funkciu. Vzhľadom k vysokej obložnosti bytov pretrváva vysoký záujem o novú bytovú výstavbu zo strany individuálnych stavebníkov. V budúcnosti možno očakávať ďalšiu dynamizáciu tohto trendu.

Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1980	1981 – 2000	2001 a neskôr (a nezistené)
91	299	59	30

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

2.2.10 Dopravná a technická infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Semerovo veľmi výhodnú polohu pri ceste I/75. Cesta I. triedy č. I/75 zabezpečuje spojenie s významnými centrami juhozápadného Slovenska – mestami Levice, Nové Zámky, Šaľa, Galanta. Cesta ďalej spája mestá južného Slovenska – Veľký Krtíš a Lučenec. Pri Sládkovičove sa napája na ďalšiu cestu I. triedy č. I/62 Bratislava – Senec – Sereď. V Nových Zámkoch sa križuje s cestou I/64 Komárno – Nitra. Z hľadiska lokálnych dopravných väzieb je dôležité najmä spojenie s okresným mestom Nové Zámky a s obcou Dvory nad Žitavou.

Na sčítacom úseku č. 82290 (Dvory n./Ž. – Kolta) predstavovalo podľa sčítania dopravy 2022-2023 dopravné zaťaženie 4226 voz./24 hod. a oproti sčítaniu z roku 2015 sa intenzita dopravy podstatne zvýšila z úrovne 3482 voz./24 hod.

V dotknutom území na cestu I/75 vyúsťujú cesty III. triedy č. III/1504 a III/1505. Zastavaným územím obce Semerovo prechádza cesta III/1504 v trase križ. s I/75 – Semerovo – Čechy. V blízkosti Červeného majera na cestu I/75 vyúsťuje cesta III/1505 v trase križ. s I/75 – Semerovo – Jasová.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk s pravidelnou leteckou premávkou, je v Bratislave; letisko je aj v Nitre - Janíkovciach. Najbližšia železničná trať č. 121 prechádza obcou Dvory nad Žitavou. Je súčasťou tzv. južného železničného ťahu Bratislava – Zvolen.

Kostru dopravnej siete obce Semerovo tvorí prietah cesty III/1504 zastavaným územím obce v dĺžke 1,2 km a miestna cesta s napojením na cestu I/75. Cesta III/1504 má v zastavanom území funkciu zbernej cesty. Z nej sa odpoja niekoľko vetiev miestnych ciest; niektoré kratšie úseky majú charakter zjazdnych chodníkov. Celková dĺžka miestnych ciest v obci je 20 km.

Na miestnych cestách a na prieľahu cesty III/1504 boli identifikované viaceré líniové a bodové závady – v niektorých úsekoch nevyhovujúci stav vozovky, resp. nedostatočné šírkové parametre, chýbajúce zastávkové pruhy, nedostatočný polomer smerového oblúka cesty III/1504 v centre obce (na križovaní s miestnou cestou).

Poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami.

Chodníky sú vybudované na väčšine miestnych ciest. Chýbajú však na takmer celom prieľahu cesty III/1504 zastavaným územím obce.

Cyklistické trasy v dotknutom území nie sú vybudované ani vyznačené. V nadradenej ÚPD sa plánujú cyklistické trasy v koridoroch ciest I/75 a III/1505.

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v ťažiskových priestoroch pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti (Jednota, zdravotné stredisko) a pri bytových domoch. Nedostatočné počty parkovacích miest sú pri materskej škole a prejavujú sa pri väčších akciách pred cintorínom a pri obecnom úrade / kultúrnom dome. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory ciest - zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách.

V danom území sa nenachádzajú žiadne dopravné zariadenia. Najbližšia čerpacia stanica pohonných hmôt je v obci Dvory nad Žitavou (OMV).

Verejná hromadná doprava je realizovaná výlučne autobusovou dopravou. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V pracovných dňoch zabezpečuje priame spojenie do okresného mesta 25 párov spojov.

Väčšina autobusových spojov premáva na linke Nové Zámky – Dubník – Strekov – Gbelce - Štúrovo, ďalšie na linkách Nové Zámky – Čechy – Kolta – Dedinka – Bardoňovo – Pozba, Štúrovo – Bajč/Strekov – Nové Zámky (stojí len na zastávke Červený majer). V obci je 7 autobusových zastávok – z toho 4 v zastavanom území obce (Čahanská, OcÚ, ZŠ, PD) a 3 na ceste I/75 (Surovina, Červený majer, Kríž). Zastávky na ceste I/75 majú vybudované zastávkové pruhy.

V poslednom období neustále stúpa podiel individuálnej automobilovej dopravy pri dochádzke do zamestnania, za kultúrou a nákupmi. Napriek tomu je udržanie dostatočného počtu spojov dôležité hlavne pre nižšie príjmové skupiny, žiakov, študentov a obyvateľov bez osobného automobilu.

Technická infraštruktúra

Katastrálnym územím vedie trasa diaľkovodného potrubia DN 1000 Nové Zámky – Kolta. Predmetné vodovodné potrubie je zaradené do 1. kategórie, ako „diaľkovodné nadradené vedenie“ a má strategický význam v zásobovaní obyvateľstva širšej oblasti pitnou vodou.

V lokalite Sarcov je na diaľkovode vodojem. Katastrálnym územím ďalej prechádzajú prírodné potrubia, z nich jedno privádza pitnú vodu pre obec Semerovo. Pre obec Semerovo slúži vodojem, z ktorého je obec už gravitačne zásobovaná cez zásobné potrubie.

Vodovodná sieť v obci je vetvená do uličnej siete s čiastočným zokruhovaním niektorých úsekov.

V obci sa nachádzajú dve artézske studne - vrty s hĺbkou 172 m, resp. 70 m.

V obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump, septikov a sú likvidované individuálne vlastníkami nehnuteľností.

Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica Semerovo. Katastrálnym územím prechádza vysokotlakový plynovod PL Veľké Lovce – Jasová, z ktorého je tu vysadená vysokotlaková prípojka k regulačnej stanici. Je tu strednotlaková plynovodná distribučná sieť.

Zastavané územie obce Semerovo je zásobované elektrickou energiou odbočkami z vonkajšieho vedenia VN 22 kV č. 251, ktoré katastrálnym územím tranzituje v západovýchodnom smere, južne od obce. Je napájané z elektrickej stanice 110/22 kV v Nových Zámkoch. Zástavbu obce zásobujú elektrickou energiou 4 stĺpové, resp. stožiarové transformačné stanice. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám. Ďalšie transformačné stanice slúžia pre výrobné areály, technické vybavenie; jedna transformačná stanica pre osadu Červený majer.

Miestna telekomunikačná sieť je realizovaná podzemným i vzdušným vedením. Je zabezpečená z digitálnej ústredne v budove pošty v Semerove.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov a lokálnych poskytovateľov bezdrôtového pripojenia. V obci je zriadený miestny rozhlas s ústredňou v budove obecného úradu. Je tu zavedená káblová televízia.

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako nadpriemernú a predstavuje dôležitý faktor pre ďalší rozvoj obce.

2.2.11 Prírodné podmienky a životné prostredie

Prírodné podmienky

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí dotknuté územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelku

Hronská pahorkatina, ktorý sa tu ďalej člení na časti Bešianska pahorkatina, Hurbanovské terasy a Strekovské terasy.

Reliéf je prevažne pahorkatinový, len mierne zvlnený je v juhozápadnej časti katastrálneho územia, na vyššie položených terasách tokov Žitava a Paríž. Nadmorská výška územia je od 126 m n.m. do 228 m n.m., stred obce je vo výške 150 m n.m. Najvyššiu nadmorskú výšku dosahuje na východnom okraji katastrálneho územia, na kóte Háj. Najnižšiu predstavuje hladina Branovského potoka (na hranici s k.ú. Branovo).

Západná časť katastrálneho územia je na vyšších terasách pokrytých piesčitými sprašami a naviatymi pieskami, východná na pahorkatine z trefohorných uloženín.

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálneho územia dominantný podiel. Z hľadiska pôdných typov sú v riešenom území vyvinuté viaceré typy pôd. Na pahorkatine sa vyvinuli černozeme a hnedozeme, na úzkej nive potoka sú čiernice (lužné pôdy) a fluvizeme (lužné pôdy).

Hydrologicky patrí dotknuté územie z väčšej časti do základného povodia rieky Nitry a čiastkového povodia Žitavy. Katastrálnym územím preteká Branovský potok, na ktorom je poniže zastavaného územia vodná nádrž Semerovo. Vodný tok Batov, ktorý pramení v južnej časti katastrálneho územia, je prítokom potoka Paríž.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba 1988) patrí dotknuté územie do hydrogeologického rajónu N 058 Neogén Hronskej pahorkatiny. V obci sa nachádzajú artézske studne.

Podľa klimatického hľadiska patrí dané územie do teplej oblasti (T), okrsku T2 teplého, suchého, s miernou zimou. V okrsku T2 sú priemerné januárové teploty vyššie ako -3°C .

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí dané územie do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v danom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú karpatské dubovo-hrabové lesy, dubové a cerovo-dubové lesy (na pahorkatine), dubové lesy s javorom tatárskym a dubom plstnatým (na riečnej terase).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, je podstatne odlišná od prirodzenej vegetácie. Lesné plochy boli takmer úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Lesné plochy majú výmeru len 84 ha, pričom v drevinovom zložení dominuje agát a dub, v menšej miere sa vyskytuje aj hrab a topoľ.

Ochrana prírody a krajiny, ochrana prírodných zdrojov

Do katastrálneho územia zasahuje zo severovýchodu malou časťou územie európskeho významu SKUEV0086 Krivé hrabiny (na parcely č. 532 a 524 – časť). Celková výmera územia je 83,23 ha a platí tu 2. stupeň ochrany.

Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. Nie sú tu evidované chránené stromy. Vodná nádrž Semerovo je zaradená medzi lokálne významné mokrade (s výmerou 110 000 m²).

Na južnom okraji obce sa nachádza chránené ložiskové územie Semerovo č. 242 s určeným dobývacím priestorom Semerovo, určené na ochranu výhradného ložiska tehliarskej hliny – so zastavenou ťažbou.

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Nové Zámky ani región Požitavia medzi zafažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v 90. rokoch k poklesu v dôsledku ukončenia výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a plynofikáciou energetických stacionárnych zdrojov. Vďaka plynofikácii obce je tu len nízke znečistenie z lokálnych kúrenísk. V obci Semerovo sú evidované dva stredné znečisťovania ovzdušia - Agrospol Senerovo – pozberová úroda obilnín, ZŠ Semerovo - kotolňa.

Kvalita vody v Branovskom potoku nebola zisťovaná. Zdrojom znečistenia povrchových a podzemných vôd je najmä poľnohospodársky komplex – vyplavovaním zložiek z pesticídov, priemyselných a organických hnojív. Tieto faktory sa podieľajú aj na potenciálnom znečistení podzemných vôd. Podzemné vody sa podľa www.beiss.sk zaraďujú do 3. triedy kvality.

Zber a likvidáciu netriedeného komunálneho odpadu zabezpečuje spol. Brantner a.s. na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený triedený zber druhotných surovín. ŠGÚ DŠ eviduje v katastrálnom území dve upravené skládky (na juhovýchodnom okraji obce, v blízkosti cesty III/1504). Ďalej sú tu evidované dve environmentálne záťaže – NZ(020) areál Agrospol a NZ(021) areál bývalej tehelne.

Vodná erózia mierne postihuje strmšie svahy na pahorkatine, využívané ako orná pôda, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Priaznivé podmienky na erozívnu činnosť vody sú vytvorené dlhými svahmi, budovanými nespevnenými kvartérnymi sedimentmi a málo odolnými neogénnymi horninami v podloží, ako aj zhoršenými hydrogeologickými podmienkami po odstránení vegetácie. Veterná erózia sa v území prejavuje len v menšej miere, na veľkoblokových pôdnych celkoch bez dostatočne hustej siete vetrolamov. Vzhľadom na prevládajúce ťažké a stredne ťažké pôdy je pôsobenie veternej erózie nevýrazné.

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – na celom území je stredné radónové riziko.

2.2.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s mierne prebytkovým rozpočtom. V roku 2023 boli rozpočtové príjmy 1 936 tis. eur, rozpočtové výdavky 1 434 tis. eur., s prebytkom 500 tis. eur, po úprave 102 tis. eur. Z výdavkov predstavovali bežné výdavky 1 329 tis. eur, z toho na ZŠ pripadalo až 729 tis. eur. Kapitálové výdavky obce boli vo výške 102 tis. eur. Medzi významné položky kapitálového rozpočtu za rok 2023 patrilo rozšírenie verejného osvetlenia v sume 18 tis. eur, obstaranie traktora v sume 24 tis. eur; ostatné kapitálové výdavky nepresahovali 10 tis. eur za jednotlivé položky.

Na príjmoch majú väčšinový podiel bežné príjmy vo výške 1484 tis. eur; kapitálové príjmy boli vo výške 431 tis. eur. Na bežných príjmoch má hlavný podiel výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve vo výške 518 tis. eur. Výnos z dane z nehnuteľností predstavoval 130 tis. eur, na poplatkoch za komunálny odpad bol výnos 41 tis. eur. Ostatné príjmové položky predstavovali len menšie položky. Príjem z kapitálových dotácií v roku 2023 bol 394 tis. eur, najväčšia položka bola určená na zateplenie budovy ZŠ – 321 tis. eur z Environmentálneho fondu. Z dotácií sa ďalej realizovala výstavba inkluzívnych detských ihrísk (dotácia 50 tis. eur), rozšírenie verejného osvetlenia (18 tis. eur), rozšírenie kamerového systému (5 tis. eur).

V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie. Náklady na vzdelávacie zariadenia a prevádzku obecného úradu predstavujú viac ako polovicu celkových výdavkov.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje len malý priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov –

súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 9 členov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 – 3 mesiace. Ustanovená je funkcia zástupcu starostu a hlavného kontrolóra.

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. V obci je zriadený miestny rozhlas s ústredňou v budove obecného úradu. Je tu zavedená káblová televízia. Má zriadenú internetovú stránku www.semerovo.sk, kde sú zverejnené základné informácie o dianí v obci.

2.2.13 Analýza silných stránok, slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- vybudované inžinierske siete v obci (s výnimkou kanalizácie)
- zachovaný vidiecky charakter obce
- vzdelávacie zariadenia (ZŠ, MŠ) v obci
- vybudovaná základná občianska vybavenosť
- nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia
- rozsiahle plochy verejnej zelene v zastavanom území obce
- priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, nízka nezamestnanosť
- aktívna činnosť spoločenských organizácií
- prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo

Slabé stránky

- chýbajúca splašková kanalizácia
- nevyhovujúci stav a parametre niektorých miestnych ciest
- chýbajúce cyklotrasy
- chýbajúce chodníky pri ceste III. triedy
- relatívne nízky počet pracovných príležitostí v obci, nedostatočne využívané / chátrajúce výrobné areály
- nedostatočné spektrum zariadení služieb pre obyvateľstvo
- nedobudované verejné oddychové a parkové priestranstvá
- nízka ekologická stabilita územia
- erózia poľnohospodárskej pôdy a intenzívna poľnohospodárska výroba na veľkoblokových pôdnych celkoch

2.3 Analýza vonkajšieho prostredia

2.3.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Región Nitry, Šale a Nových Zámkov má z hľadiska štruktúry ekonomických aktivít priemyselnopoľnohospodársky charakter. V minulosti dominoval hlavne potravinársky priemysel (pivovar, vinárske závody, pekárne, mlyn, mliekareň) a chemický priemysel (Duslo, Plastika Nitra). V poslednom období sa orientácia mení v prospech elektrotechnického, strojárkeho a automobilového priemyslu. Okresy Nitra a Šaľa sú najpriemyselnejšími časťami Nitrianskeho kraja, ostatné okresy majú výrazne vyšší podiel poľnohospodárskej výroby na tvorbe HDP. Tieto dva okresy súčasne tvoria hospodárske a sídelné ťažisko kraja, čo sa prejavuje aj vyššou hustotou obyvateľstva.

Nezamestnanosť v okrese Nové Zámky dosahuje v súčasnosti nízku úroveň v porovnaní s priemerom SR, čo je výrazné zlepšenie oproti stavu z roku 2001, kedy nezamestnanosť kulminovala nad úrovňou 20%. Miera nezamestnanosti v marci 2024 bola v okrese Nové Zámky len 3,42% a 3,20% v Nitrianskom kraji.

Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska (KURS) leží obec Semerovo na komunikačno - sídelnej rozvojovej osi (južnoslovenskej rozvojovej osi druhého stupňa), ktorú reprezentuje cesta I/75. Je situovaná mimo ťažísk osídlenia.

Relatívne výhodná poloha voči významným ekonomickým centrámi – najmä mestu Nové Zámky a na dôležitej dopravnej osi, je výrazným potenciálom rozvoja obce Semerovo. Nové Zámky sú spádovým mestom pre obyvateľov obce z hľadiska dochádzky za vyššou občianskou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami. V budúcnosti preto možno očakávať prílev obyvateľov, hľadajúcich možnosť usadenia sa vo vidieckych obciach v blízkosti ekonomických centier.

Z hľadiska lokálneho kontextu sú dôležité vzťahy so susednými obcami. Podľa Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja v znení zmien a doplnkov č. 1 nie je obec Semerovo zaradená medzi centrá lokálneho významu, najbližším centrom lokálneho významu je obec Dvory nad Žitavou. V čase uplatňovania strediskovej sústavy osídlenia bola obec Semerovo zaradená medzi nestrediskové obce a bola súčasťou spádového územia strediska miestneho významu Dvory nad Žitavou. Tieto väzby v zásade pretrvali až do súčasnosti.

Rozvíja sa spolupráca na mikroregionálnej úrovni. Obec Semerovo je členom Združenia obcí „Dvory a okolie“, ktoré bolo založené 6.3.2003 a tvorí ho 15 obcí – Bešeňov, Bíňa, Branovo, Bruty, Dubník, Dvory nad Žitavou, Gbelce, Jasová, Nová Vieska, Pribeta, Rúbaň, Semerovo, Strekov, Svodín, Šarkan.

2.3.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Príležitosti

- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým ekonomickým rozvojom
- výhodná poloha v blízkosti Nových Zámkov a na významnej rozvojovej osi
- činnosť štruktúr medziobecnej spolupráce – združenia obcí „Dvory a okolie“
- atraktívne prostredie pre rodinné bývanie
- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce
- relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty
- priaznivé klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo
- prírodné zdroje artézskych vôd

Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy, zoslabnutie vzájomnej spolupráce obcí
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou a súvisiace negatívne sociálne dôsledky
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života
- devastácia životného prostredia, ďalšia intenzifikácia poľnohospodárskej výroby
- rast výskytu sociálno-patologických javov
- riziko redukcie spojov verejnej dopravy a nárast intenzity individuálnej automobilovej dopravy
- administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov z fondov EÚ
- hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy
- sektorový prístup k riešeniu rozvojových problémov regiónov

2.4 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

V tejto podkapitole sú obsiahnuté závery v podobe syntéz, vyplývajúce z predchádzajúcich analýz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- analýza problémov a možných rizík, výziev

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity. V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze.

2.5 SWOT analýza

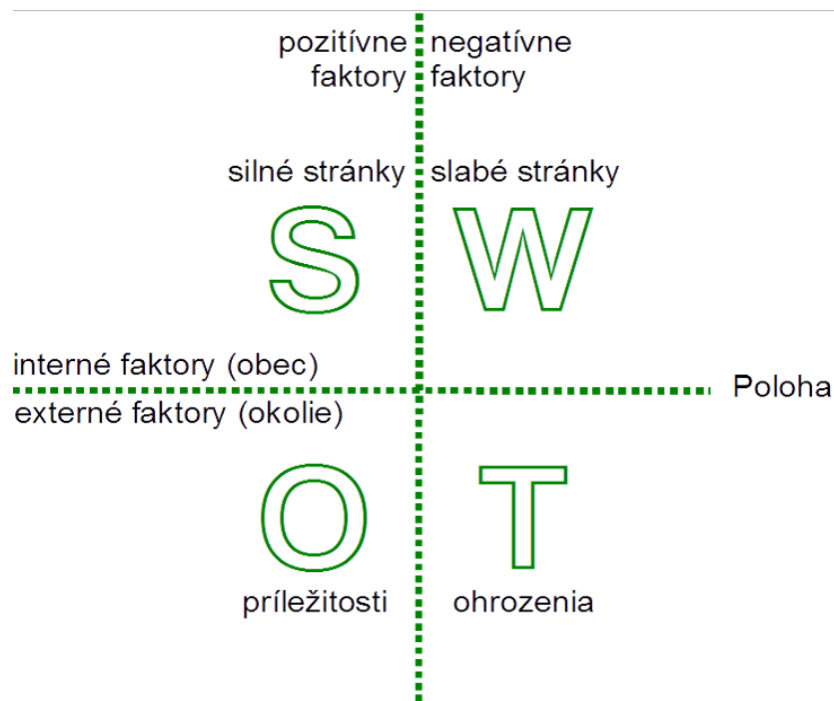
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory podmieňujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky (S)

• vybudované inžinierske siete v obci (s výnimkou kanalizácie)	4
• zachovaný vidiecky charakter obce	3
• vzdelávacie zariadenia (ZŠ, MŠ) v obci	3
• vybudovaná základná občianska vybavenosť	2
• nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia	2
• rozsiahle plochy verejnej zelene v zastavanom území obce	2
• priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, nízka nezamestnanosť	1
• aktívna činnosť spoločenských organizácií	1
• prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo	1

Slabé stránky (W)

• chýbajúca splašková kanalizácia	5
• nevyhovujúci stav a parametre niektorých miestnych ciest	3
• chýbajúce cyklotrasy	3

- chýbajúce chodníky pri ceste III. triedy 3
- relatívne nízky počet pracovných príležitostí v obci, nedostatočne využívané / chátrajúce výrobné areály 3
- nedostatočné spektrum zariadení služieb pre obyvateľstvo 2
- nedobudované verejné oddychové a parkové priestranstvá 2
- nízka ekologická stabilita územia 2
- erózia poľnohospodárskej pôdy a intenzívna poľnohospodárska výroba na veľkoblokových pôdnych celkoch 1

Príležitosti (O)

- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým ekonomickým rozvojom 5
- výhodná poloha v blízkosti Nových Zámkov a na významnej rozvojovej osi 5
- činnosť štruktúr medziobecnej spolupráce – združenia obcí „Dvory a okolie“ 3
- atraktívne prostredie pre rodinné bývanie 3
- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce 2
- relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne 2
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty 2
- priaznivé klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo 1
- prírodné zdroje artézskych vôd 1

Ohrozenia (T)

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov 5
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy, zoslabnutie vzájomnej spolupráce obcí 4
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou a súvisiace negatívne sociálne dôsledky 3
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života 3
- devastácia životného prostredia, ďalšia intenzifikácia poľnohospodárskej výroby 3
- rast výskytu sociálno-patologických javov 3
- riziko redukcie spojov verejnej dopravy a nárast intenzity individuálnej automobilovej dopravy 1
- administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov z fondov EÚ 1
- hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí 1

- časté a neprehľadné zmeny legislatívy 1
- sektorový prístup k riešeniu rozvojových problémov regiónov 1

2.6 Analýza problémov, možných rizík, výziev

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov (strom problémov)

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny).

V prípade daného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- chýbajúca kanalizácia → následok: nižší komfort bývania a riziko znečistenia podzemných vôd a pôdy (pri nelegálnom vypúšťaní a priesakoch žúmp)
- minimálny počet pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- chýbajú niektoré služby a obchodné prevádzky → následok: obyvatelia nakupujú mimo obce – odlev trhového potenciálu, nutnosť cestovania za službami a nákupmi
- nedobudované oddychové zóny a verejné priestory → následok: nedostatočné možnosti pre oddych a spoločenské kontakty obyvateľov
- miestne cesty v nevyhovujúcom stave → následok: zhoršená dostupnosť a bezpečnosť
- chýbajúce chodníky pozdĺž cesty III. triedy → následok: riziko dopravných kolízií
- absencia cyklistických ciest medzi okolitými obcami → následok: preferencia individuálnej automobilovej dopravy, obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu
- nepriaznivý stavebnotechnický stav niektorých budov občianskej vybavenosti → následok: nízky hygienický štandard, vysoké nároky na spotrebu energie
- nízka ekologická stabilita územia → následok: vyššia pravdepodobnosť výskytu živelných pohrôm, vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny

2.7 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Identifikované hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na zhodnotenie príležitostí a elimináciu slabých stránok (generická stratégia WO).

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Stratégiu rozvoja obce Semerovo reprezentuje celková vízia obce naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa. Má podobu motto – výroku opisujúceho ideálny cieľový stav.

Vízia obce Semerovo

„Semerovo sa bude rozvíjať v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, stane sa atraktívnym miestom na bývanie s kvalitnou infraštruktúrou, dostatkom pracovných príležitostí a širším spektrom služieb. Udrží si vidiecky charakter, konkurencieschopnosť a pestrý kultúrno-spoločenský život.“

3.2 Štruktúra priorít a opis stratégie

Stratégia rozvoja obce Semerovo sa usiluje o elimináciu slabých stránok a maximálne využitie príležitostí. Aby obec túto rozvojovú šancu čo najlepšie využila a pritom nestratila svoju identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- A – Investície do základnej infraštruktúry
- B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie
- C – Podpora kultúrno-spoločenského života, sociálnych služieb a rekreácie

Nadalej je potrebné zvyšovať štandard technickej a dopravnej infraštruktúry a odstraňovať deficity v tejto oblasti, ktoré boli spôsobené zaostávaním obce v minulých desaťročiach. Kvalitná a všestranne rozvinutá infraštruktúra je základným predpokladom kvality bývania a života v obci. Od nej závisí, či sa obci podarí pritiahnuť nových obyvateľov a či obyvatelia budú ochotní v obci zotrvať. Tento faktor je podstatný aj z hľadiska rozvoja podnikania. Preto je potrebné sústrediť úsilie na vybudovanie kanalizácie a čistiarne odpadových vôd, ako aj na budovanie a rekonštrukciu miestnych ciest a chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti je nevyhnutné dobudovanie chodníkov, najmä pozdĺž cesty III. triedy, ako aj vyznačenie a výstavba cyklotrás.

Úsilie a finančné zdroje je potrebné investovať do rekonštrukcie verejných budov – kultúrneho domu, obecného úradu, vzdelávacích zariadení, zdravotného strediska. Investície do výstavby infraštruktúry však vyžadujú značné náklady, z ktorých väčšinu bude možné zrealizovať len pri získaní externých zdrojov zo štátnych dotácií a fondov EÚ.

Je preto potrebné uvažovať aj s alternatívnymi riešeniami v prípade, ak tieto zdroje nebude možné získať.

Taktiež je potrebné myslieť aj na perspektívne skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným počiatočným kapitálom na kúpu bytu. Výstavbou nájomných bytov ako alternatívou voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov, mladé rodiny.

Významným imperatívom je tvorba zelenej infraštruktúry - úprava a výsadba parkovej zelene, výsadba líniovej zelene v okolí obce, vodozádržné a protipovodňové opatrenia na potoku. Žiaduce je tiež využitie obnoviteľných zdrojov energie pre verejné budovy, rekultivovať skládky, environmentálnu záťaž, ako aj vybudovanie zberného dvora. Odporúča sa hľadať možné spôsoby využitia zdroja kvalitnej artézskej vody.

Na podporu kultúrno-spoločenského života je cielené organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života, podpora vzniku spoločenských organizácií, či rozvíjanie cezhraničnej spolupráce. Takto je možné dosiahnuť zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie v obci. Z hľadiska udržiavania a formovania identity obce je dôležité obnoviť kultúrne pamiatky. Viaceré konkrétne projekty sú zamerané na rozšírenie možností pre športové aktivity obyvateľov. Vzhľadom k rastu poproduktívnej zložky obyvateľstva je potrebné poskytovať sociálne služby pre seniorov.

3.3 Prehľad cieľov stratégie a ich hierarchie

Ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú viazané na tri vytypované prioritné oblasti. Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja. Na jednotlivé strategické ciele sa viažu špecifické ciele, nazvané v tomto programovom dokumente ako opatrenia. Vízia obce má charakter hlavného (globálneho) cieľa.

Hierarchia strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Semerovo

„Semerovo sa bude rozvíjať v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, stane sa atraktívnym miestom na bývanie s kvalitnou infraštruktúrou, dostatkom pracovných príležitostí a širším spektrom služieb. Udrží si vidiecky charakter, konkurencieschopnosť a pestrý kultúrno-spoločenský život.“

Prioritná oblasť A		Prioritná oblasť B		Prioritná oblasť C	
Investície do základnej infraštruktúry		Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie		Podpora kultúrno-spoločenského života, sociálnych služieb a rekreácie	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ				Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.3				Opatrenie C.3	Opatrenie C.4

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry

- Opatrenie A.1 Investície do technickej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry

- Opatrenie A.2 Investície do dopravnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu verejných budov

- Opatrenie A.3 Investície do verejných budov

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie

Cieľ: Vybudovaná zelená infraštruktúra

- Opatrenie B.1 Tvorba zelenej infraštruktúry

Cieľ: Udržiateľné využívanie prírodných zdrojov

- Opatrenie B.2 Udržiateľné prístupy k manažmentu prírodných zdrojov

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť C – Podpora kultúrno-spoločenského života, sociálnych služieb a rekreácie

Cieľ: Aktívny kultúrnospoločenský život

- Opatrenie C.1 Podpora kultúrno-spoločenského života

Cieľ: Obec s vyprofilovanou identitou

- Opatrenie C.2 Podpora identity a obnova pamiatok

Cieľ: Vybudovaná infraštruktúra pre oddychové a rekreačné aktivity

- Opatrenie C.3 Dobudovanie infraštruktúry pre oddychové a rekreačné aktivity

Cieľ: Adresné sociálne služby

- Opatrenie C.4 Zabezpečovanie sociálnych služieb

4. Programová časť

4.1 Návrh opatrení a aktivít

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšie ponímanej stratégii žiaduci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú špecifické ciele ako vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania

- priorita (* ** ***) - bola určená na základe hodnotenia poslancami OZ

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
A.1 Investície do technickej infraštruktúry	A.1.1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie	A – Investície do základnej infraštruktúry
	A.1.2 Výstavba čistiarne odpadových vôd	
	A.1.3 Rozšírenie kamerového systému	
	A.1.4 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít	
A.2 Investície do dopravnej infraštruktúry	A.2.1 Rekonštrukcia miestnych ciest	
	A.2.2 Dobudovanie chodníkov	
	A.2.3 Vyznačenie / vybudovanie miestnych cyklotrás	
	A.2.4 Rekonštrukcia autobusových zastávok	
	A.2.5 Vybudovanie obslužných ciest v nových stavebných lokalitách	
A.3 Investície do verejných budov	A.3.1 Rekonštrukcia / modernizácia budovy obecného úradu	
	A.3.2 Rekonštrukcia / modernizácia kultúrneho domu	
	A.3.3 Rekonštrukcia / modernizácia budov a areálov vzdelávacích zariadení	
	A.3.4 Rekonštrukcia / modernizácia zdravotného strediska	
	A.3.5 Výstavba nájomných bytov pre nové rodiny	
B.1 Tvorba zelenej infraštruktúry	B.1.1 Údržba a výsadba verejnej zelene v obci	B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie
	B.1.2 Výsadba a revitalizácia zelene v katastri obce	
	B.1.3 Rekonštrukcia rigolov pre odvod vody	
	B.1.4 Vodozádržné opatrenia	

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
B.2 Udržateľné prístupy k manažmentu prírodných zdrojov	B.2.1 Využitie obnoviteľných zdrojov energie	
	B.2.2 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov	
	B.2.3 Zriadenie zberného dvora	
	B.2.4 Likvidácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží	
	B.2.5 Využitie zdroja artézskej vody	
	B.2.6 Údržba a úprava brehov potoka	
C.1 Podpora kultúrno-spoločenského života	C.1.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	C – Podpora kultúrno-spoločenského života, sociálnych služieb a rekreácie
	C.1.2 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce	
	C.1.3 Podpora vzniku spoločenských organizácií	
C.2 Podpora identity a obnova pamiatok	C.2.1 Rekonštrukcia kultúrno-historických pamiatok	
	C.2.2 Obnova starých cintorínov	
C.3 Dobudovanie infraštruktúry pre oddychové a rekreačné aktivity	C.3.1 Dotvorenie verejných a oddychových priestorov v obci	
	C.3.2 Zriadenie detských ihrísk	
	C.3.3 Pumptrackové ihrisko	
	C.3.4 Obnova športového areálu	
	C.3.5 Vybudovanie tenisového kurtu	
C.4 Zabezpečovanie sociálnych služieb	C.4.1 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov	

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu. Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom. Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo

bolo vytvorené, realizované, zriadené. Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2030
A.1.1	podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu	výsledok	obec	%	–	90%
A.2.1	dĺžka rekonštruovaných ciest	výsledok	obec	km	–	3
A.2.2	dĺžka vybudovaných chodníkov	výsledok	obec	km	–	1
A.2.3	dĺžka vyznačených cyklotrás	výsledok	obec	km	–	1
A.3.5	Počet nových nájomných bytov	výsledok	obec	počet	–	12
B.1.2	dĺžka revitalizovanej líniovej zelene	výsledok	obec	km	–	3
B.2.3	zvýšenie podielu triedeného odpadu	výsledok	obec	%	–	20
C.1.1	počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	5
C.1.3	počet fungujúcich spoločenských organizácií	výsledok	obec	počet	–	3

4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Názov	A.1.1 Dobudovanie splaškovej kanalizácie
Opis - stav	Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná.
Opis - výstupy	V celej obci bude vybudovaná kanalizačná sieť.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2028 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu: min. 95%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	1 500 000 eur
Financovanie	externé zdroje (fondy EÚ), obec
Priorita	*

Názov	A.1.2 Výstavba čistiareň odpadových vôd
Opis - stav	
Opis - výstupy	V obci sa vo vhodnej polohe vybuduje čistiareň odpadových vôd.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	500 000 eur
Financovanie	externé zdroje (fondy EÚ), obec
Priorita	***

Názov	A.1.3 Rozšírenie kamerového systému
Opis - stav	Zastavané územie obce je čiastočne pokryté kamerovým systémom.
Opis - výstupy	Kamerový systém sa rozšíri tak, že bude pokrývať ďalšie kritické body zastavaného územia obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2024 – 2027
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Priorita	**

Názov	A.1.4 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít
Opis - stav	
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybudujú kompletne inžinierske siete (vodovod, kanalizácia, elektrické rozvody, plynovod), v predstihu pred výstavbou rodinných domov.
Garant	vlastníci pozemkov
Kontaktná osoba garanta	
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2028 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	
Riziká	na strane vlastníkov pozemkov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	120 000 eur / 100 m
Financovanie	súkromné zdroje, obec
Priorita	**

Názov	A.2.1 Rekonštrukcia miestnych ciest
Opis - stav	Niektoré miestne cesty sa vyznačujú nevyhovujúcimi technickými parametrami a nedostatočnou šírkou.
Opis - výstupy	Cesty budú rekonštruované v požadovaných parametroch. Rekonštrukciu ciest je vhodné časovo koordinovať s prípadnou výstavbou kanalizácie.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2024 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka rekonštruovaných ciest: min. 3 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Priorita	**

Názov	A.2.2 Dobudovanie chodníkov
Opis - stav	Chodníky chýbajú na takmer celom prieťahu cesty III/1504 zastavaným územím obce.
Opis - výstupy	Chodníky budú dobudované na prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce, ako aj v ostatných uliciach (s vyššou intenzitou dopravy).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2024 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka vybudovaných chodníkov: min. 1 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	30 000 eur / 100 m
Financovanie	obec, externé zdroje

Priorita	***
----------	-----

Názov	A.2.3 Vyznačenie / vybudovanie miestnych cyklotrás
Opis - stav	
Opis - výstupy	Vyznačené budú cyklotrasy do okolitých obcí - po existujúcich cestách nižších tried, poľných cestách, resp. dopravne segregovaných cyklistických chodníkoch.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	mikroregión
Obdobie realizácie	2028 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka vyznačených cyklotrás: min. 1 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	externé zdroje (fondy EÚ)
Priorita	*

Názov	A.2.4 Rekonštrukcia autobusových zastávok
Opis - stav	Stav prístreškov autobusových zastávok je nevyhovujúci a chýbajú zastávkové pruhy.
Opis - výstupy	Uskutoční sa rekonštrukcia, prípadne výmena prístreškov (čakární) na autobusových zastávkach a podľa priestorových možností sa upraví nástupný priestor.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	VÚC
Obdobie realizácie	2028 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	

Financovanie	obec, externé zdroje (VÚC)
Priorita	**

Názov	A.2.5 Vybudovanie obslužných ciest v nových stavebných lokalitách
Opis - stav	
Opis - výstupy	V nových stavebných lokalitách sa vybudujú miestne komunikácie, v predstihu pred výstavbou rodinných domov.
Garant	vlastníci pozemkov
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	na strane vlastníkov pozemkov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	130 000 eur / 100 m
Financovanie	súkromné zdroje
Priorita	*

Názov	A.3.1 Rekonštrukcia / modernizácia budovy obecného úradu
Opis - stav	Stav budovy obecného úradu je nevyhovujúci.
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia budovy obecného úradu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje

Priorita	*
Názov	A.3.2 Rekonštrukcia / modernizácia kultúrneho domu
Opis - stav	
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia a modernizácia budovy kultúrneho domu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Priorita	***

Názov	A.3.3 Rekonštrukcia / modernizácia budov a areálov vzdelávacích zariadení
Opis - stav	
Opis - výstupy	Uskutoční sa rekonštrukcia a modernizácia budov a areálov vzdelávacích zariadení – základnej školy, materskej školy.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce (žiaci)
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (fondy EÚ)

Priorita	**
Názov	A.3.4 Rekonštrukcia / modernizácia zdravotného strediska
Opis - stav	Stav budovy zdravotného strediska je nevyhovujúci.
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia a modernizácia budovy zdravotného strediska.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2028 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (fondy EÚ)
Priorita	*

Názov	A.3.5 Výstavba nájomných bytov pre nové rodiny
Opis - stav	V obci je záujem o cenovo dostupné nájomné bývanie.
Opis - výstupy	Pre skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným počiatočným kapitálom na kúpu bytu, vznikne výstavbou bytových domov alternatíva voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov dostupných len pre vyššie príjmové skupiny.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia (mladé rodiny)
Indikátory monitoringu	počet nových nájomných bytov: min. 12
Riziká	nezískanie úveru
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, úver ŠFRB
Priorita	***

4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít Prioritnú oblasť B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie

Názov	B.1.1 Údržba a výsadba verejnej zelene v uliciach obce
Opis - stav	Kvalita zelene na verejných priestranstvách je nízka.
Opis - výstupy	V rámci úpravy verejných priestranstiev sa uskutoční úprava a výsadba parkovej zelene (na plochách parčíkov a uličnej zelene)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Vybudovaná zelená infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízke environmentálne povedomie
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (Environmentálny fond)
Priorita	**

Názov	B.1.2 Výsadba a revitalizácia zelene v katastri obce
Opis - stav	Ekologická stability poľnohospodárskej kultúrnej krajiny je nízka.
Opis - výstupy	Pre zvýšenie ekostabilizačných opatrení sa zvýši podiel zelene a zlepši štruktúra využitia pôdy výsadbou plôch krajinskej a verejnej zelene. Na výsadbu líniovej zelene je vhodné využiť plochy pozdĺž hraníc honov, vodných tokov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci pozemkov, poľnohospodári
Obdobie realizácie	2028 – 2030
Väzba na cieľ	Vybudovaná zelená infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízke environmentálne povedomie

Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	externé zdroje (Environmentálny fond)
Priorita	*

Názov	B.1.3 Rekonštrukcia rigolov pre odvod vody
Opis - stav	Ekologická stability poľnohospodárskej kultúrnej krajiny je nízka.
Opis - výstupy	Na ochranu existujúcej zástavby sa uskutoční rekonštrukcia (dobudovanie) rigolov pre odvod dažďovej vody, vrátane vsakovacích plôch.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2025 – 2027
Väzba na cieľ	Vybudovaná zelená infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov
Indikátory monitoringu	–
Riziká	vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (Environmentálny fond)
Priorita	***

Názov	B.1.4 Vodozádržné opatrenia
Opis - stav	
Opis - výstupy	V obci a vo voľnej krajine budú zrealizované vodozádržné úpravy - na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	SVP, š.p., vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Vybudovaná zelená infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov, poľnohospodári
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy

Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Priorita	***

Názov	B.2.1 Využitie obnoviteľných zdrojov energie
Opis - stav	
Opis - výstupy	Obnoviteľné druhy energie (napr. pasívne solárne systémy fotovoltika, prípadne tepelné čerpadlá) budú vhodným spôsobom využívané pre potreby verejných budov (vykurovanie, ohrev TÚV).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Udržiateľné využívanie prírodných zdrojov
Užívatelia	obec, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (fondy EÚ)
Priorita	*

Názov	B.2.2 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov
Opis - stav	Environmentálne povedomie obyvateľov je pomerne nízke
Opis - výstupy	Obec bude vyvíjať úsilie na zvýšenie environmentálneho povedomia jednak osvetovými akciami a hlavne motivovaním a aktívnym zapojením obyvateľov do akcií spoločného upratovania a skrášľovania obce, čistenia verejných priestranstiev, výsadby zelene a starostlivosti o zeleň
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2023 – 2027
Väzba na cieľ	Udržiateľné využívanie prírodných zdrojov
Užívatelia	obyvatelia obce

Indikátory monitoringu	
Riziká	nízky záujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, dotácie
Priorita	**

Názov	B.2.3 Zriadenie zberného dvora
Opis - stav	
Opis - výstupy	V obci bude vybudovaný riadny zberný dvor pre triedený odpad, prípadne aj kompostovisko.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2025 – 2028
Väzba na cieľ	Udržiateľné využívanie prírodných zdrojov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zvýšenie podielu triedeného odpadu o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nízke environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	externé zdroje (Environmentálny fond)
Priorita	***

Názov	B.2.4 Likvidácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží
Opis - stav	
Opis - výstupy	Obec bude uskutočňovať monitoring životného prostredia, ako aj preventívne opatrenia a zabezpečí odstránenie prípadných čiernych skládok, environmentálnej záťaže.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2028 – 2030
Väzba na cieľ	Udržiateľné využívanie prírodných zdrojov

Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízke environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Priorita	**

Názov	B.2.5 Využitie zdroja artézskej vody
Opis - stav	V obci sú významné zdroje artézskej vody.
Opis - výstupy	Zrealizuje sa projekt využitia artézskej vody, s plničkou vody.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2028 – 2030 (výhľad)
Väzba na cieľ	Udržateľné využívanie prírodných zdrojov
Užívatelia	
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (súkromné zdroje)
Priorita	***

Názov	B.2.6 Údržba a úprava brehov potoka
Opis - stav	Branovský potok má v obci záplavovými čiarami vymedzené inundačné územie.
Opis - výstupy	Uskutoční sa údržba toku Branovského potoka, čistenie koryta a úprava brehov potoka, osobitne v kritických úsekoch, za účelom zníženia povodňového rizika a ohrozenia zástavby.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	SVP, š.p.
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Udržiateľné využívanie prírodných zdrojov
Užívatelia	
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	externé zdroje
Priorita	**

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít pre Prioritnú oblasť C – Podpora kultúrno-spoločenského života, sociálnych služieb a rekreácie

Názov	C.1.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života
Opis - stav	Obec pravidelne organizuje rôzne kultúrno-spoločenské podujatia
Opis - výstupy	Každoročne bude zostavovaný pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2024 – 2030
Väzba na cieľ	Aktívny kultúrno-spoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 5
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, granty, sponzori
Priorita	***

Názov	C.1.2 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce
Opis - stav	Obec nemá nadviazanú družobnú spoluprácu.
Opis - výstupy	Cezhraničná družobná spolupráca sa bude uskutočňovať na úrovni miestnej samosprávy, ako aj v podobe spoločenských kontaktov medzi obyvateľmi jednotlivých obcí, pri organizovaní športových a kultúrnych aktivít.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2024 – 2030
Väzba na cieľ	Aktívny kultúrno-spoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	

Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (Interreg)
Priorita	**

Názov	C.1.3 Podpora vzniku spoločenských organizácií
Opis - stav	
Opis - výstupy	Obec bude vyhľadávať potenciálnych lídrov spoločenských organizácií, resp. spolkov v oblasti kultúrneho života, dobrovoľníctva, športu a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2024 – 2030
Väzba na cieľ	Aktívny kultúrnospoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet fungujúcich spoločenských organizácií: min. 3
Riziká	nízky záujem, sporadická aktivita
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Priorita	*

Názov	C.2.1 Rekonštrukcia kultúrno-historických pamiatok
Opis - stav	
Opis - výstupy	Uskutoční sa postupná rekonštrukcia kultúrno-historických pamiatok (kostol, pamätníky)
Garant	Pamiatkový úrad
Kontaktná osoba garanta	
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2028 – 2030 (výhľad)
Väzba na cieľ	Obec s vyprofilovanou identitou
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–

Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, dotácie zo ŠR
Priorita	*

Názov	C.2.2 Obnova starých cintorínov
Opis - stav	V obci je starý cintorín a tiež bývalý židovský cintorín.
Opis - výstupy	Uskutoční sa obnova starých cintorínov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia, spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2028 – 2030 (výhľad)
Väzba na cieľ	Obec s vyprofilovanou identitou
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Priorita	*

Názov	C.3.1 Dotvorenie verejných a oddychových priestorov v obci
Opis - stav	
Opis - výstupy	V obci budú dobudované verejné priestranstvá s oddychovou zónou, s lavičkami a ďalšími úžitkovými prvkami urbanistického mobiliára, detskými atrakciami (napr. v okolí artézskej studne)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Vybudovaná infraštruktúra pre oddychové a rekreačné aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov

Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Priorita	***

Názov	C.3.2 Zriadenie detských ihrísk
Opis - stav	
Opis - výstupy	Vybudované budú detské (prípadne workoutové) ihriská na verejných priestranstvách.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Vybudovaná infraštruktúra pre oddychové a rekreačné aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce (deti)
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	50 000 eur
Financovanie	obec, externé zdroje (dotácie)
Priorita	***

Názov	C.3.3 Pumptrackové ihrisko
Opis - stav	
Opis - výstupy	Vo väzbe na športový areál bude vybudované pumptrackové ihrisko.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2027
Väzba na cieľ	Vybudovaná infraštruktúra pre oddychové a rekreačné aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	

Odhad nákladov	80 000 eur
Financovanie	externé zdroje (dotácie)
Priorita	**

Názov	C.3.4 Obnova športového areálu
Opis - stav	Stav a vybavenie športového areálu je nedostatočné.
Opis - výstupy	Športový areál bude obnovený a zlepší sa jeho vybavenie, doplnia sa nové športoviská.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Vybudovaná infraštruktúra pre oddychové a rekreačné aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (dotácie)
Priorita	***

Názov	C.3.5 Vybudovanie tenisového kurtu
Opis - stav	
Opis - výstupy	Vo väzbe na športový areál bude vybudovaný tenisový kurt.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2030
Väzba na cieľ	Vybudovaná infraštruktúra pre oddychové a rekreačné aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje (dotácie)

Priorita	**
Názov	C.4.1 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov
Opis - stav	
Opis - výstupy	Obec bude poskytovať sociálne služby pre seniorov (napr. formou denného stacionára)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	klub dôchodcov (VÚC)
Obdobie realizácie	2025 – 2027
Väzba na cieľ	Adresné sociálne služby
Užívatelia	obyvatelia obce (seniori)
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Priorita	*

5. Realizačná časť

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti.

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie implementácie

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec.

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHRSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

5.2 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje dve etapy:

- I. etapa (2024 – 2027)
- II. etapa (2028 – 2030)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené vo formulároch pre prípravu projektov a aktivít v programovej časti.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie naplňania programového dokumentu

Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v programovej časti. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

Kritéria hodnotenia PHRSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na

stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiaca správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

Okrem uvedeného monitorovania a hodnotenia vypracúva obec Správu o plnení PHRSR v zmysle požiadaviek samosprávneho kraja (VÚC). Obec túto správu zasiela každoročne do 31. mája príslušnému VÚC v zmysle § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Plán priebežných hodnotení PHRSR do roku 2030

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2028 (po ukonč. I. etapy)	- podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	–	- v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2025	- téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok - kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		- pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov - pri návrhu na revíziu programového dokumentu
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti		- na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania programového dokumentu a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

Vzor záznamu z verejného prerokovania

Zápis o prerokovaní

5.4 Riziká implementácie a ich prevencia

Riziká implementácie

Viacere z rizík, uvádzaných v kap. 2.6 Analýza problémov, možných rizík, výziev, sa týka implementácie stratégie a navrhovaných opatrení, projektov a aktivít. Vo všeobecnosti ide hlavne o nasledovné riziká:

- chyby projektovej dokumentácie
- problémy pri verejnom obstarávaní
- nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie
- nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)

Riziká realizácie konkrétnych projektov a aktivít sú podrobne pre každý projekt uvedené v programovej časti, v rámci formulárov pre prípravu projektov a aktivít.

Prevencia rizík, opatrenia na zníženie rizík

Prevenciou rizík je kvalitná príprava projektov, ako aj uskutočňovanie monitorovania a hodnotenie naplňania programového dokumentu. Využívaním tejto spätnej väzby je možné už v zárodku identifikovať prípadné riziká, resp. problémy a navrhnúť konkrétne a účinné opatrenia na ich zmiernenie, resp. prevenciu.

5.5 Komunikačná stratégia

Komunikácia a prezentácia programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec vhodnou prezentáciou stratégie môže získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú obyvatelia obce. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.semerovo.sk), kde okrem tradičného obsahu je dôraz kladený na prezentáciu potenciálov obce, rozvojových zámerov a vízií budúcnosti tak, ako ich definovali územný plán obce a program rozvoja obce. Doplnkovo sa na tento účel využíva miestny rozhlas, informačná tabuľa. V menších

obciach je významná aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiaduce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

Obec samosprávny kraj ďalej povinne informuje o plnení PHRSR, ako je uvedené v predchádzajúcej kapitole.

6. Finančná časť

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov tak, ako boli definované v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s rizikom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov

investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počítá s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2021 – 2027 je pomoc z fondov EÚ čerpaná na základe priorít SR pre politiku súdržnosti - v zmysle Partnerskej dohody 2021 - 2027, prostredníctvom operačných programov. Hlavné prvky modernizovanej politiky súdržnosti po roku 2020 majú byť:

- zameranie na kľúčové investičné priority
- politika súdržnosti pre všetky regióny a individuálnejší prístup k regionálnemu rozvoju
- menej početné, jasnejšie a stručnejšie pravidlá
- silnejšie prepojenie s európskym semestrom na zlepšenie investičného prostredia v Európe

Ďalšie prostriedky budú poskytované na základe plánu obnovy Next Generation EU. Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov bude možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (najmä Interreg Central Europe).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2024 – 2030
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. eur

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Prioritná oblasť A - Investície do základnej infraštruktúry							
Prioritná oblasť B - Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie							
Prioritná oblasť C - Podpora kultúrno-spoločenského života, sociálnych služieb a rekreácie							

**Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť A – Investície do
základnej infraštruktúry (v tis. eur)**

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
A.1	A.1.1								
A.1	A.1.2								
A.1	A.1.3								
A.1	A.1.4								
A.2	A.2.1								
A.2	A.2.2								
A.2	A.2.3								
A.2	A.2.4								
A.2	A.2.5								
A.3	A.3.1								
A.3	A.3.2								
A.3	A.3.3								
A.3	A.3.4								
A.3	A.3.5								

**Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť B – Vyvážený rozvoj
obce s ohľadom na životné prostredie (v tis. eur)**

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
B.1	B.1.1								
B.1	B.1.2								
B.1	B.1.3								
B.1	B.1.4								
B.2	B.2.1								
B.2	B.2.2								
B.2	B.2.3								
B.2	B.2.4								
B.2	B.2.5								
B.2	B.2.6								

Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť C – Podpora kultúrno-spoločenského života, sociálnych služieb a rekreácie (v tis. eur)

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
C.1	C.1.1								
C.1	C.1.2								
C.1	C.1.3								
C.2	C.2.1								
C.2	C.2.2								
C.3	C.3.1								
C.3	C.3.2								
C.3	C.3.3								
C.3	C.3.4								
C.3	C.3.5								
C.4	C.4.1								

7. Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Semerovo je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2030. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí päť hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, nakoľko nevytvára rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 uvedeného zákona a ani neoplýva na územia NATURA 2000.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Semerovo po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciálneho akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

Údaje o schválení

Dokument	Názov: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Semerovo na roky 2024 – 2030
Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov Obdobie spracovania: 04/2024 – 05/2024 Riadiaci tím, pracovné skupiny Externá odborná spolupráca: EKOPLAN PRO, s.r.o. Náklady na spracovanie – vlastné zdroje
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ)
Schválenie	

8. Prílohy

8.1 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

Vstupné informácie pre spracovanie analýz

- Oficiálna internetová stránka obce Semerovo www.semerovo.sk
- Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Semerovo na roky 2016 – 2023
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021
- Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku - II. diel. Bratislava : Veda, 1977.

Metodické podklady

- Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.
- Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, 2020

Zoznam koncepčných dokumentov

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Národné priority implementácie Agendy 2030
- Partnerská dohoda 2021 - 2027
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
- Regionálna inovačná stratégia NSK na roky 2021 – 2027
- Smart koncepcia regionálneho rozvoja NSK do roku 2027
- Stratégia rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK na roky 2021 - 2027

- Stratégia rozvoja vidieka NSK 2016 - 2022
- Územný plán obce Semerovo, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1
- Vízia a stratégia rozvoja SR 2030

8.2 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

NSK – Nitriansky samosprávny kraj

OP – operačný program

PHRSR – program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ŠÚ SR – Štatistický úrad SR

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny